

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

26. ožujka 2019.*

„Žalba – Jezično uređenje – Otvoreni natječaji za zapošljavanje administratora – Obavijest o natječaju – Administratori (AD 5) – Administratori (AD 6) u području zaštite podataka – Poznavanje jezika – Ograničenje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački – Jezik komunikacije s Europskim uredom za odabir osoblja (EPSO) – Uredba br. 1 – Pravilnik o osoblju – Diskriminacija na temelju jezika – Opravdanje – Interes službe – Sudski nadzor”

U predmetu C-621/16 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 25. studenoga 2016.,

Europska komisija, koju zastupaju L. Pignataro-Nolin i G. Gattinara, u svojstvu agenata,

žalitelj,

a druge stranke postupka su:

Talijanska Republika, koju zastupa G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,

tužitelj u prvom stupnju,

koju podupire:

Kraljevina Španjolska, koju zastupa M. J. García-Valdecasas Dorrego, u svojstvu agenta,

intervenijent u žalbenom postupku,

Republika Litva,

intervenijent u prvom stupnju,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica, J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen, K. Jürimäe i C. Lycourgos, predsjednici vijeća, A. Rosas (izvjestitelj), E. Juhász, J. Malenovský, E. Levits i L. Bay Larsen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

* Jezik postupka: talijanski

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 25. srpnja 2018.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom žalbom Europska komisija zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 15. rujna 2016., Italija/Komisija (T-353/14 i T-17/15, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2016:495), kojom je on poništio obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/276/14 radi sastavljanja popisa uspješnih kandidata za administratore (SL 2014., C 74 A, str. 4.) i obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/294/14 radi sastavljanja popisa uspješnih kandidata za administratore u području zaštite podataka u Uredu europskog nadzornika za zaštitu podataka (SL 2014., C 391 A, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno nazvane: sporne obavijesti o natječaju).

Pravni okvir

Uredba br. 1/58

- 2 U članku 1. Uredbe Vijeća br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 1958., 17, str. 385.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 3., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 517/2013 od 13. svibnja 2013. (SL 2013., L 158, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 10., str. 31.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1/58), propisuje se:

„Službeni jezici i radni jezici institucija Unije su bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski.”

- 3 Člankom 2. te uredbe propisuje se:

„Dokumenti koje država članica ili osoba koja podliježe zakonodavstvu države članice šalje institucijama Zajednice mogu biti sastavljeni na bilo kojem od službenih jezika koji izabere pošiljatelj. Odgovor se sastavlja na istom jeziku.”

- 4 U skladu s člankom 6. navedene uredbe:

„Institucije Zajednice mogu odrediti u svojem poslovniku koji će se jezici koristiti u posebnim slučajevima.”

Pravilnik o osoblju

- 5 Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik o osoblju), uspostavljen je Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 od 29. veljače 1968. o Pravilniku o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i uvjeti zapošljavanja koji se primjenjuje na ostale službenike Europskih zajednica i o uspostavi posebnih mjera privremeno primjenjivih na dužnosnike Komisije (SL 1968., L 56, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 6., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) br. 1023/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. (SL 2013., L 287, str. 15.).
- 6 Glava I. Pravilnika o osoblju, naslovljena „Opće odredbe”, sadržava njegove članke 1. do 10.c.

7 U članku 1.d Pravilnika o osoblju navodi se:

„1. Pri primjeni ovog Pravilnika o osoblju zabranjuje se svaka diskriminacija na osnovi [...] jezika [...].
[...]

6. Ne dovodeći u pitanje načela nediskriminacije i proporcionalnosti, svako ograničenje njihove primjene mora se temeljiti na objektivnim i opravdanim razlozima te mora biti usmjereno na opravdane ciljeve od općeg interesa u okviru kadrovske politike. [...]”

8 U skladu s člankom 2. Pravilnika o osoblju:

„1. Svaka institucija određuje tko unutar nje izvršava ovlasti koje su ovim Pravilnikom o osoblju dodijeljene tijelu za imenovanje.

2. Međutim, jedna ili više institucija mogu nekoj od njih ili međuinstitucijskom tijelu povjeriti izvršavanje nekih ili svih ovlasti dodijeljenih tijelu za imenovanje, osim odluka koje se odnose na imenovanje, promaknuća ili premještaje dužnosnika.”

9 Glava III. Pravilnika o osoblju naslovljena je „Karijera dužnosnika”.

10 Poglavlje 1. te glave, naslovljeno „Zapošljavanje”, sadržava članke 27. do 34. Pravilnika o osoblju, a u članku 27. prvom stavku Pravilnika određuje se:

„Zapošljavanje se provodi kako bi institucija dobila najsposobnije, najučinkovitije i najčasnije dužnosnike koji se odabiru na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi među državljanima država članica Unije. Nijedno radno mjesto nije rezervirano za državljane određene države članice.”

11 U članku 28. Pravilnika o osoblju propisuje se:

„Dužnosnik se smije imenovati samo:

[...]

(d) ako, pridržavajući se članka 29. stavka 2. [koji se odnosi na primjenu postupka zapošljavanja koji se razlikuje od postupka natječaja radi zapošljavanja viših dužnosnika te, u iznimnim slučajevima, radi popunjavanja radnih mjesta koja zahtijevaju posebne kvalifikacije], ispunji uvjete na natječaju utemeljenom na kvalifikacijama i/ili testovima, kako je predviđeno Prilogom III.;

[...]

(f) ako dostavi dokaz o izvrsnom poznavanju jednog od jezika Unije i o zadovoljavajućem poznavanju nekog drugog jezika Unije na razini potrebnoj za obavljanje poslova.”

12 Člankom 29. stavkom 1. Pravilnika o osoblju, kojim se predviđa mogućnost pokretanja postupka za natječaje temeljene na kvalifikacijama i/ili testovima kako bi se popunilo slobodno radno mjesto u instituciji, određuje se da je „[p]ostupak natječaja utvrđen u Prilogu III.”.

13 U poglavlju 3. glave III. Pravilnika o osoblju, naslovljenom „Izvješća, napredovanje na viši stupanj i promaknuće”, člankom 45. stavkom 2. tog Pravilnika određuje se:

„Prije prvog promaknuća nakon zapošljavanja dužnosnici moraju dokazati sposobnost obavljanja poslova na nekom od jezika iz članka 55. stavka 1. Ugovora o Europskoj uniji kao trećem jeziku. [...]”

14 Prilog III. Pravilniku o osoblju naslovljen je „Natječaji”. Njegovim se člankom 1. propisuje:

„1. Obavijest o natječaju sastavlja tijelo za imenovanje nakon savjetovanja sa zajedničkim odborom.

U obavijesti se navodi:

- (a) vrsta natječaja (interni natječaj na razini pojedine institucije, interni natječaj na razini svih institucija, otvoreni natječaj prema potrebi, za dvije institucije ili više njih);
- (b) način odabira (temelji li se na kvalifikacijama ili na testovima, ili na oboma);
- (c) vrsta poslova i zadaća koje podrazumijeva slobodno radno mjesto te ponuđena funkcijska skupina i razred;
- (d) [...] diplome i ostali dokazi o formalnim kvalifikacijama ili razina iskustva koji se traže za određeno slobodno radno mjesto;
- (e) za natječaje temeljene na testovima, vrste testova i način ocjenjivanja;
- (f) kad je primjenjivo, razina poznavanja jezika potrebna s obzirom na posebnu narav određenog slobodnog radnog mjesta;
- (g) prema potrebi, dobna granica i svako pomicanje dobne granice za službenike Unije koji su navršili najmanje godinu dana staža u službi;
- (h) rok za podnošenje prijava;

[...]”

15 U skladu s člankom 7. tog priloga:

„1. Nakon savjetovanja s Odborom za Pravilnik o osoblju, institucije Europskom uredu za odabir osoblja [(EPSO)] dodjeljuju ovlasti za poduzimanje mjera kojima se želi osigurati primjena jedinstvenih standarda u postupcima odabira dužnosnika Unije [...]

2. Zadaće [EPSO-a] su:

- (a) organizacija otvorenih natječaja na zahtjev pojedine institucije;

[...]

- (d) preuzimanje opće odgovornosti za definiranje i organizaciju procjene jezičnih sposobnosti kako bi se postiglo da se zahtjevi iz članka 45. stavka 2. Pravilnika o osoblju ispunjuju na usklađen i dosljedan način.

3. [EPSO] može, na zahtjev pojedine institucije, obavljati druge poslove koji su u vezi s odabirom dužnosnika.

[...]”

Odluka 2002/620/EZ

- 16 EPSO je osnovan Odlukom 2002/620/EZ Europskog parlamenta, Vijeća, Komisije, Suda, Revizorskog suda, Gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija i Europskog ombudsmana od 25. srpnja 2002. (SL 2002., L 197, str. 53.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 77.).
- 17 U članku 2. stavku 1. prvoj rečenici te odluke navodi se da EPSO izvršava ovlasti odabira koje su Prilogom III. Pravilniku o osoblju dodijeljene tijelima institucija nadležnima za imenovanje koja su potpisala navedenu odluku.
- 18 Zadnjom rečenicom članka 4. Odluke 2002/620 propisuje se da se svi pravni lijekovi iz područja obuhvaćenih tom odlukom podnose protiv Komisije.

Drugi primjenjivi akti i sporne obavijesti o natječaju

Opća pravila primjenjiva na otvorene natječaje

- 19 EPSO je 1. ožujka 2014. u *Službenom listu Europske unije* (SL 2014., C 60 A, str. 1.) objavio dokument naslovljen „Opća pravila primjenjiva na otvorene natječaje”. Taj dokument sadržava, među ostalim pojedinostima, odredbe o poznavanju jezika koje se zahtijeva od kandidata na natječaju. Na prvoj stranici tih pravila navodi se da su „[t]a opća pravila sastavni dio obavijesti o natječaju i zajedno s njom čine obvezujući okvir natječajnog postupka”.
- 20 U točki 1.1. općih pravila primjenjivih na otvorene natječaje, u kojoj se ti natječaji definiraju, navodi se da „[e]uropske institucije odabiru buduće dužnosnike putem otvorenih natječaja”. Iz točke 1.3. tih općih pravila, naslovljene „Tko se može prijaviti?”, proizlazi da se, u pogledu potrebnog poznavanja jezika, kao opće pravilo od kandidata zahtijeva da posjeduje „temeljito poznavanje jednog službenog jezika [Unije] i zadovoljavajuće poznavanje još jednog od tih jezika. [...] Osim ako je u obavijesti o natječaju navedeno drugačije, izbor drugog jezika u pravilu je ograničen na engleski, francuski ili njemački”.
- 21 Točka 2. općih pravila primjenjivih na otvorene natječaje odnosi se na tijek natječaja. U točki 2.1.4. tih pravila, naslovljenoj „Ispunjivanje obrasca za elektroničku prijavu”, pobliže se osobito navodi da „[k]andidati moraju ispuniti sve dijelove obrasca za elektroničku prijavu, uključujući karticu ‚probir talenata’, na engleskom, francuskom ili njemačkom jeziku, osim ako je u obavijesti o natječaju navedeno drugačije”.
- 22 U točki 3. navedenih općih pravila utvrđuju se „opće informacije”. U točki 3.1.1. tih pravila, naslovljenoj „Komunikacija EPSO-a s kandidatima”, navodi se, među ostalim, da se „[o]bavijesti o rezultatima i svi pozivi kandidatima [...] šalju isključivo putem njihova EPSO računa na engleskom, francuskom ili njemačkom jeziku”.

Opće smjernice o uporabi jezika

- 23 Opće smjernice o uporabi jezika u natjecajima koje organizira EPSO, koje je 15. svibnja 2013. donijelo Vijeće voditelja administracije (u daljnjem tekstu: opće smjernice o uporabi jezika), EPSO primjenjuje prilikom organiziranja otvorenih natječaja, kao što to proizlazi iz točke 1.3. općih pravila primjenjivih na otvorene natječaje. U tim smjernicama, koje se nalaze u Prilogu 2. tim općim pravilima, navodi se:

„Potvrđuje se da je u pravilu jezični režim koji se primjenjuje u natjecajima koje organizira EPSO sljedeći:

[...]

- Testiranja u centru za procjenu kandidata provode se isključivo na drugom jeziku kandidata, koji mora biti engleski, francuski ili njemački.
- [...]

Nekoliko čimbenika opravdava ograničenje izbora drugog jezika.

Prvo, u interesu je službe da novozaposleno osoblje bude sposobno odmah početi raditi i učinkovito obavljati dužnosti obuhvaćene područjem odnosno radnim mjestom za koje se organizira predmetni natječaj.

Engleski, francuski i njemački jezici su koji se najčešće govore u institucijama. To su jezici koji se tradicionalno upotrebljavaju na sastancima unutar institucija. Ujedno su to jezici na kojima se većinom odvija komunikacija unutar institucija i komunikacija s vanjskim svijetom. Tome u prilog govore statistički podaci o izvornim jezicima tekstova koje prevode prevoditeljske službe institucija.

S obzirom na stvarne jezične potrebe institucija u svrhu interne i vanjske komunikacije, jedan od kriterija odabira u skladu s člankom 27. stavkom 1. Pravilnika o osoblju mora biti zadovoljavajuće poznavanje jednog od ta tri jezika, koje se testira simulacijom stvarne situacije na radnom mjestu. [...]

Drugo, ograničenje izbora jezika u kasnijim fazama natjecajnog postupka opravdano je prirodom testova koji se tada provode. [...]

Brojna znanstvena istraživanja pokazala su da je na temelju testiranja u centru za procjenu sa simulacijom stvarnih situacija na radnom mjestu moguće najtočnije predvidjeti radnu učinkovitost kandidata. [...] Kako bi se osigurao pošten postupak procjene kandidata, a kandidatima omogućila izravna komunikacija s procjeniteljima i ostalim kandidatima koji sudjeluju u određenom testiranju, primjena te metode zahtijeva da se svi služe jezikom koji svi poznaju (*lingua franca*) ili, u određenim slučajevima, jednim od glavnih jezika natječaja. [...]

[...] Budući da je prethodno navedena tradicionalna uporaba jezika unutar institucija i danas na snazi, izbor se svodi na engleski, francuski i njemački jezik. U centru za procjenu kandidata ne ocjenjuje se poznavanje jezika; zadovoljavajuća razina poznavanja jednog od navedena tri jezika kao drugog jezika dovoljna je za sudjelovanje u testiranju (što je u skladu s najmanjim zahtjevima utvrđenima člankom 28. Pravilnika o osoblju). Ta razina poznavanja jezika ni na koji način nije nerazmjerna ako se u obzir uzmu prethodno opisane stvarne potrebe službe.

[...] Nametanjem obveze odabira drugog jezika (engleski, francuski ili njemački) koji mora biti različit od prvog jezika kandidata (u pravilu materinji jezik ili jezik kojim se kandidat služi na jednakovrijednoj razini) osigurava se mogućnost usporedbe kandidata pri čemu su svi kandidati u jednakom položaju. [...]

[...] Pri ograničenju izbora drugog jezika uzimaju se u obzir jezici kojima se današnji Europljani najviše služe. Engleski, francuski i njemački nisu samo jezici više država članica Europske unije, nego i najrašireniji strani jezici. To su strani jezici koji se najčešće uče i čije se učenje smatra najkorisnijim. Trenutačni zahtjevi institucija u pogledu poznavanja jezika smatraju se stoga razumnima jer odražavaju razinu jezičnih vještina koja se može očekivati od kandidata, osobito budući da se u okviru testova kompetencija ne ocjenjuje poznavanje jezika u užem smislu (gramatičke i pravopisne pogreške, bogatstvo rječnika). Ograničenje izbora drugog jezika na engleski, francuski i njemački ne može se stoga smatrati nerazmjernom preprekom za sudjelovanje u natjecajima. Naprotiv, prema raspoloživim informacijama, takvo ograničenje u skladu je s prethodnim iskustvom i očekivanjima kandidata.

Na temelju relevantnih statističkih podataka može se zaključiti da je ograničenje izbora drugog jezika u određenim fazama natjecajnog postupka razmjernan i nediskriminirajući zahtjev. Na primjer, kada je na najvećim otvorenim natjecajima za administratore i asistente EU–25 održanima 2005. kandidatima ponuđeno da među 11 službenih jezika odaberu svoj drugi jezik, engleski, francuski ili njemački bili su najčešći izbor. Statistički podaci za natjecaje nakon reforme iz 2010. pokazuju da nije bilo diskriminacije u korist kandidata koji su državljani država u kojima su engleski, francuski ili njemački službeni jezici. Osim toga, statistički podaci za natjecaje za dužnosnike kategorije AD iz 2010. pokazuju da je velik broj kandidata ipak odabrao jedan od tri navedena jezika kao svoj drugi jezik.

Stoga se čini razumnim od kandidata zahtijevati da se u komunikaciji s EPSO-om i pri ispunjivanju obrasca za probir talenata koriste jednim od ta tri jezika.

[...]”

Sporne obavijesti o natjecaju

- 24 Opći je sud sadržaj spornih obavijesti o natjecaju iznio u točkama 12. do 24. pobijane presude kako slijedi:

„12 EPSO je 13. ožujka 2014. u *Službenom listu Europske unije* objavio [sporne obavijesti o natjecaju].
[...]

13 U uvodnom je dijelu obiju obavijesti pobliže navedeno da su Opća pravila [primjenjiva na otvorene natjecaje] ‚sastavni dio‘ [spornih obavijesti o natjecaju].

14 Kao dio uvjeta za sudjelovanje u natjecajima koji su predmet [spornih obavijesti o natjecaju], u okviru predmetnih obavijesti zahtijeva se temeljito poznavanje jednog službenog jezika Unije, označenog kao ‚jezik 1‘ natjecaja, te zadovoljavajuću razinu poznavanja drugog jezika, označenog kao ‚jezik 2‘ natjecaja, koji kandidati odabiru među francuskim, engleskim i njemačkim jezikom, s pojašnjenjem da taj jezik mora biti različit od jezika koji je kandidat odabrao kao jezik 1 (dio III. točka 2.3 [spornih obavijesti o natjecaju]) [(u daljnjem tekstu: jezik 2 natjecaja)].

15 U dijelu III. točki 2.3 [spornih obavijesti o natjecaju] dana su određena pojašnjenja u pogledu ograničenja izbora jezika 2 na samo tri prethodno navedena jezika. U tom je smislu u Obavijesti o otvorenom natjecaju EPSO/AD/276/14 propisano sljedeće:

‚U skladu s presudom [od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752)], institucije EU-a žele, u okviru ovog natjecaja, obrazložiti ograničenje izbora drugog jezika na ograničen broj službenih jezika EU-a.

Kandidati se stoga obavješćuju da je odluka o mogućnostima odabira drugog jezika u ovom natječaju donesena u interesu službe budući da novi zaposlenici moraju biti sposobni odmah početi raditi i učinkovito komunicirati u svom svakodnevnom radu. U suprotnom bi učinkovito djelovanje institucija bilo ozbiljno ugroženo.

U skladu s dugogodišnjom praksom institucija Unije povezanom s upotrebom jezika u internoj komunikaciji, te uzimajući u obzir potrebe službi u smislu vanjske komunikacije i obrade dokumenata najčešće se koriste engleski, francuski i njemački jezik. Osim toga, engleski, francuski i njemački jezik najrašireniji su strani jezici u Europskoj uniji i strani jezici koji se najčešće uče. Ta činjenica potvrđuje trenutačne obrazovne i profesionalne standarde prema kojima se od kandidata za zapošljavanje na radna mjesta u institucijama Europske unije očekuje da se savršeno služe najmanje jednim od tih jezika. Stoga, u nastojanju da se interesi službe usklade s potrebama i sposobnostima kandidata, a pritom uzimajući u obzir posebno područje ovog natječaja, primjerenim se smatra organizirati testiranja na navedena tri jezika kako bi se zajamčilo da svi kandidati, bez obzira na svoj prvi službeni jezik, vladaju najmanje jednim od ta tri službena jezika na razini koja im omogućuje obavljanje njihova posla. Takvo testiranje posebnih kompetencija institucijama Unije pomaže u procjeni sposobnosti kandidata da odmah učinkovito djeluju u okruženju vrlo sličnom stvarnim uvjetima na radnome mjestu.

Zbog istih se razloga preporučuje da se ograniči izbor jezika na kojima kandidati komuniciraju s institucijom, uključujući jezike na kojima se može ispuniti prijava za natječaj. Na taj će se način osigurati i ujednačenost [u uspoređivanju kandidata i provjeravanju podataka koje su oni naveli u svojim prijavama].

Nadalje, radi jednakog postupanja prema svima, svi kandidati, uključujući one čiji je prvi službeni jezik jedan od navedena tri, moraju proći testiranje na svom drugom jeziku, koji odabiru među ta tri.

To ne dovodi u pitanje daljnje jezično usavršavanje u svrhu stjecanja sposobnosti rada na trećem jeziku u skladu s člankom 45. stavkom 2. Pravilnika o osoblju.'

- 16 U Obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/294/14 sadržana su, u biti, ista pojašnjenja.
- 17 Dijelom IV. Obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/276/14 predviđa se organiziranje pristupnih testova, koji se vrše na računalu. Riječ je o testovima verbalnog zaključivanja [test (a)], testovima numeričkog zaključivanja [test (b)], testovima apstraktnog zaključivanja [test (c)] i testovima situacijskog prosuđivanja [test (d)]. Točkom 3. istog dijela pobijane obavijesti određuje se da je jezik za testove (a), (b) i (c) jezik 1 natječaja, a da je jezik za test (d) jezik 2 natječaja.
- 18 Osim toga, i dijelom IV. Obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/294/14 predviđa se organiziranje pristupnih testova. Riječ je o testovima verbalnog zaključivanja [test (a)], testovima numeričkog zaključivanja [test (b)], testovima apstraktnog zaključivanja [test (c)]. Točkom 3. istog dijela obavijesti o natječaju određuje se da je jezik za testove (a), (b) i (c) jezik 1 natječaja.
- 19 Dijelom V. Obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/294/14 određuje se postupak sudjelovanja u natječaju i odabira na temelju kvalifikacija. Navedenim je dijelom predviđeno da se na temelju izjava iz prijave kandidata najprije provjerava ispunjavaju li opće i posebne uvjete natječaja te da se njihov odabir vrši na temelju kvalifikacija. Odgovori kandidata na pitanja koja se odnose na opće i posebne uvjete obrađuju se kako bi se utvrdilo mogu li se oni uvrstiti na popis kandidata koji ispunjavaju sve uvjete sudjelovanja u natječaju, u skladu s odjeljkom III. Obavijesti EPSO/AD/294/14. Potom odbor za odabir, među kandidatima koji ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u natječaju, na temelju kvalifikacija odabire kandidate čije kvalifikacije, a osobito diplome i profesionalno iskustvo, najbolje zadovoljavaju opis radnog mjesta i kriterije odabira

opisane u Obavijesti EPSO/AD/294/14. Taj se odabir provodi isključivo na temelju izjava kandidata u kartici ‚Probir talenata‘, u skladu sa sustavom bodovanja određenim u dijelu V. točki 1. podtočki (b) Obavijesti EPSO/AD/294/14.

[...]

- 21 Posljednja faza natječajnog postupka previđena u [spornim obavijestima o natječaju] sastoji se od ‚Centra za procjenu kandidata‘ (dio V. Obavijesti EPSO/AD/276/14; dio VI. Obavijesti EPSO/AD/294/14).
- 22 Dijelom V. točkom 3. Obavijesti EPSO/AD/276/14 propisano je da je jezik testiranja u centru za procjenu jezik 2 natječaja.
- 23 U skladu s dijelom VI. točkom 2. Obavijesti EPSO/AD/294/14, u okviru testiranja centra za procjenu kandidati će biti podvrgnuti trima vrstama vježbi, čiji je cilj procjena:
  - njihove sposobnosti zaključivanja, na temelju testa verbalnog zaključivanja [test (a)], testa numeričkog zaključivanja [test (b)] i testa apstraktnog zaključivanja [test (c)];
  - njihovih posebnih kompetencija, na temelju strukturiranog intervjua o kompetencijama kandidata u predmetnom području [test (d)];
  - njihovih općih kompetencija na temelju studije slučaja [test (e)], rada u skupini [test (f)] i strukturiranog intervjua [test (g)].
- 24 Isto tako, točkom 3. istog dijela Obavijesti EPSO/AD/294/14 propisano je da će jezici testiranja u centru za procjenu biti jezik 1 za testove (a), (b) i (c) i jezik 2 za testove (d), (e), (f) i (g).”

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 25 Zahtjevima podnesenima tajništvu Općeg suda 23. svibnja 2014. i 15. siječnja 2015. Talijanska Republika podnijela je tužbe za poništenje obiju spornih obavijesti o natječaju. Ti su predmeti upisani pod brojem T-353/14 i T-17/15. Republika Litva je u potonjem predmetu intervenirala u potporu zahtjevu Talijanske Republike.
- 26 Predmeti T-353/14 i T-17/15 spojeni se u svrhu usmenog postupka i presude.
- 27 Talijanska Republika osporava zakonitost dvaju dijelova jezičnih pravila propisanih u spornim obavijestima o natječaju, točnije onih koji izbor jezika 2 natječaja ograničavaju na engleski, francuski i njemački, s jedne strane, i onih koja ograničavaju izbor jezika koji se može upotrijebiti u komunikaciji između kandidata i EPSO-a, s druge strane.
- 28 Nakon što je odbio argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je istaknula Komisija, Opći je sud, kao prvo, zajedno ispitao treći i sedmi tužbeni razlog svake tužbe, koji se odnose na prvi sporni dio jezičnih pravila, odnosno na zakonitost ograničenja izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački, a koji se temelje na povredi članka 6. stavka 3. UEU-a, članka 18. UFEU-a, članka 296. drugog stavka UFEU-a, članka 22. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, članaka 1. i 6. Uredbe br. 1/58, članka 1.d stavaka 1. i 6., članka 27. drugog stavka i članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju, kao i članka 1. stavka 1. točke (f) i članka 1. stavaka 2. i 3. njegova priloga III., na povredi načela proporcionalnosti kao i na „iskrivljavanju činjenica”. On je prihvatio te tužbene razloge i poništio sporne obavijesti o natječaju u dijelu u kojem su u njima određeni takvi jezični zahtjevi.

- 29 Kao drugo, Opći je sud ispitao šesti tužbeni razlog u tim tužbama, koji se odnosi na drugi dio spornih jezičnih pravila, to jest onaj koji se tiče zakonitosti ograničenja izbora jezika komunikacije između kandidata na natječaju i EPSO-a na ta tri jezika, koji se temelji na povredi članka 18. UFEU-a, članka 24. četvrtog stavka UFEU-a, članka 22. Povelje o temeljnim pravima, članka 2. Uredbe br. 1/58 kao i članka 1.d stavaka 1. i 6. Pravilnika o osoblju. Opći je sud prihvatio i taj tužbeni razlog te je, smatrajući da nije potrebno ispitati druge tužbene razloge, poništio sporne obavijesti o natječaju u dijelu u kojem su sadržavale takvo ograničenje.
- 30 Naposljetku, Opći je sud pojasnio da unatoč poništenju spornih obavijesti o natječaju ne treba dovoditi u pitanje rezultate natječaja na koje se te obavijesti odnose.

Zahtjevi stranaka u žalbi

- 31 Komisija od Suda zahtijeva da:
- ukine pobijanu presudu,
  - ako Sud utvrdi da stanje postupka to dopušta, odbije prvostupanjsku tužbu kao neosnovanu,
  - naloži Talijanskoj Republici snošenje troškova ovog postupka i prvostupanjskog postupka i
  - naloži Republici Litvi snošenje vlastitih troškova.
- 32 Talijanska Republika od Suda zahtijeva da:
- odbije žalbu i
  - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 33 Odlukom predsjednika Suda od 30. ožujka 2017. Kraljevini Španjolskoj dopuštena je intervencija u potporu zahtjevu Talijanske Republike.

O žalbi

- 34 Komisija ističe četiri žalbena razloga u prilog svojoj žalbi.
- 35 Prvi žalbeni razlog odnosi se na pogrešku koja se tiče prava koju je Opći sud počinio u svojoj ocjeni dopuštenosti tužbi koje su mu podnesene. Drugi žalbeni razlog odnosi se na pogrešku koja se tiče prava koju je Opći sud počinio u tumačenju članka 1.d Pravilnika o osoblju i u tumačenju dosega obveze obrazlaganja koju je imala Komisija. Treći žalbeni razlog temelji se, s jedne strane, na pogrešci koja se tiče prava u tumačenju članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju i, s druge strane, na činjenici da je Opći sud prekoračio granice sudskog nadzora koji je mogao primijeniti na to što je izbor jezika 2 natječaja ograničen na engleski, francuski i njemački. Naposljetku, četvrti žalbeni razlog odnosi se na pogreške koje se tiču prava počinjene prilikom ocjene ograničenja jezika komunikacije između kandidata na natječaju i EPSO-a na jedan od ta tri jezika.

Prvi žalbeni razlog, koji se odnosi na dopuštenost tužbi pred Općim sudom

Argumentacija stranaka

- 36 Prvi žalbeni razlog dijeli se na četiri dijela.

- 37 Prvim dijelom tog žalbenog razloga Komisija prigovara Općem sudu da je počinio pogrešku koja se tiče prava time što u točkama 47. do 52. pobijane presude nije smatrao da su opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje i opće smjernice o uporabi jezika pravno obvezujuće. Drugim dijelom navedenog žalbenog razloga Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava jer je u točkama 53. do 57. pobijane presude presudio da EPSO nije imao ovlast za donošenje općenitih i apstraktnih obvezujućih pravila kojima se uređuju jezična pravila natječaja koji organizira. Također smatra da je obrazloženje njegove ocjene u tom pogledu proturječno. Trećim dijelom istog žalbenog razloga Komisija tvrdi da je Opći sud, time što je u točki 58. pobijane presude smatrao da se opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje i opće smjernice o uporabi jezika treba smatrati priopćenjima u kojima se „navode” kriteriji kojima se ograničava izbor jezika 2 natječaja, pogrešno protumačio upućivanje, u točki 91. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), na priopćenja kojima se takvi kriteriji „određuju”.
- 38 Četvrtim dijelom svojeg prvog žalbenog razloga Komisija tvrdi da je Opći sud u točkama 65. do 71. pobijane presude pogrešno protumačio pravnu prirodu spornih obavijesti o natječaju, posebno u dijelu u kojem je smatrao da one nisu akti kojima se potvrđuju opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje. Također smatra da nije dovoljno obrazložio svoju ocjenu u tom pogledu.
- 39 Talijanska Republika osporava sve te argumente.

Ocjena Suda

– Uvodne napomene

- 40 Žalbeni razlog kojim Komisija prigovara Općem sudu to što je presudio da su tužbe Talijanske Republike dopuštene odnosi se na točke 43. do 71. pobijane presude i njime se osobito kritizira zaključak iz njezine točke 71., kojim je Opći sud odbio argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je Komisija iznijela.
- 41 U tom pogledu, iako je Opći sud u točkama 43. do 58. pobijane presude analizirao prirodu i pravni doseg općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje, on je argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je Komisija iznijela odbio na temelju ispitivanja pravne prirode spornih obavijesti o natječaju u točkama 60. do 69. pobijane presude. Naime, Opći je sud na kraju tog ispitivanja, koje je, kao što proizlazi iz točke 59. pobijane presude, proveo „kako bi se odlučilo o dopuštenosti predmetnih tužbi”, u točki 70. te presude zaključio da „[t]e obavijesti čine akte koji imaju obvezujuće pravne učinke u pogledu jezičnog režima predmetnih natječaja i stoga predstavljaju akte koji se mogu pobijati”.
- 42 Budući da su zaključci koje je Opći sud donio na temelju svojeg ispitivanja pravne prirode spornih obavijesti o natječaju stoga bili odlučujući za odbijanje argumenta o zapreci vođenju postupka u točki 71. pobijane presude, valja najprije ispitati, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 45. svojeg mišljenja, četvrti dio prvog žalbenog razloga, koji se odnosi na pravnu prirodu tih obavijesti.

– Četvrti dio prvog žalbenog razloga, koji se temelji na pogrešnom tumačenju pravne prirode spornih obavijesti o natječaju

- 43 Četvrtim dijelom svojeg prvog žalbenog razloga Komisija Općem sudu prigovara da je počinio pogrešku koja se tiče prava i da je povrijedio svoju obvezu obrazlaganja jer u točkama 65. do 71. pobijane presude nije ocijenio potvrđuju li se spornim obavijestima o natječaju isključivo opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje. Prema njezinu mišljenju, Opći je sud trebao provesti usporedbu sadržaja tih obavijesti i tih općih odredaba te, u svakom slučaju, uzeti u obzir činjenicu da su navedene opće odredbe sastavni dio navedenih obavijesti. Smatra da bi se ocjenom sadržaja tih

instrumenata i njihova međuodnosa otkrilo da su navedene opće odredbe obvezujuća pravila za natječaje. Budući da su tužbe za poništenje koje je podnijela Talijanska Republika bile usmjerene samo protiv spornih obavijesti o natječaju, Opći je sud trebao utvrditi da su nedopuštene.

- 44 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da je tužbu za poništenje iz članka 263. UFEU-a moguće podnijeti u odnosu na sve akte institucija koji proizvode obvezujuće pravne učinke, neovisno o njihovom obliku (vidjeti među ostalim presude od 13. listopada 2011., *Deutsche Post i Njemačka/Komisija*, C-463/10 P i C-475/10 P, EU:C:2011:656, t. 36.; od 13. veljače 2014., *Mađarska/Komisija*, C-31/13 P, EU:C:2014:70, t. 54.; od 25. listopada 2017., *Rumunjska/Komisija*, C-599/15 P, EU:C:2017:801, t. 47., kao i od 20. veljače 2018., *Belgija/Komisija*, C-16/16 P, EU:C:2018:79, t. 31.; vidjeti također u tom smislu presudu od 11. studenoga 1981., *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, t. 9.; rješenje od 4. listopada 1991., *Bosman/Komisija*, C-117/91, EU:C:1991:382, t. 13. i presudu od 9. prosinca 2004., *Komisija/Greencore*, C-123/03 P, EU:C:2004:783, t. 44.).
- 45 Potvrđujući akti i posve provedbeni akti, s obzirom na to da ne proizvode takve pravne učinke, izuzeti su iz sudskog nadzora predviđenog u tom članku (vidjeti u tom smislu presudu od 12. rujna 2006., *Reynolds Tobacco i dr./Komisija*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, t. 55. i navedenu sudsku praksu).
- 46 Kako bi odgovorio na Komisijinu argumentaciju, prema kojoj su sporne obavijesti o natječaju, u odnosu na opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje, samo potvrđujući akti ili posve provedbeni akti, Opći je sud u točkama 65. i 66. pobijane presude smatrao da „obavijesti o natječaju za odbor za odabir predstavljaju pravni okvir i okvir za procjenu” i da je „ključna [...] funkcija obavijesti o natječaju na najtočniji mogući način obavijestiti zainteresirane osobe o prirodi uvjeta koje je potrebno ispuniti za zapošljavanje na radno mjesto o kojemu je riječ, kako bi te osobe mogle ocijeniti mogućnost za podnošenje svoje prijave”, zbog čega se „svaka obavijest o natječaju donosi [...] s ciljem utvrđivanja pravila kojima se uređuje postupak provođenja jednog ili više posebnih natječaja, čiji se pravni okvir tim pravilima uspostavlja u skladu s ciljem koji je utvrdi[1]o [tijelo za imenovanje]”.
- 47 Opći je sud iz toga u točki 67. te presude zaključio da se „obavijest o natječaju – kao što su [sporne obavijesti o natječaju] – kojom se, uzimajući u obzir posebne potrebe predmetnih institucija i tijela Unije, utvrđuje pravni okvir određenog natječaja, uključujući i njegov jezični režim, te koja stoga ima samostalne pravne učinke, u načelu ne može smatrati potvrđujućim aktom ili posve provedbenim aktom prethodnih akata”.
- 48 Kako bi se ocijenilo ovaj dio prvog žalbenog razloga, potrebno je utvrditi jesu li te obavijesti, kao što je to smatrao Opći sud, obvezujući pravni okvir predmetnih natječaja. Naime, ako te sporne obavijesti o natječaju same po sebi proizvode obvezujuće pravne učinke, ne može ih se kvalificirati ni kao potvrđujuće akte ni kao posve provedbene akte navedenih općih odredaba pa tako Opći sud nije pogriješio kada nije usporedio njihove sadržaje.
- 49 U skladu s člankom 29. stavkom 1. Pravilnika o osoblju, postupak natječaja utvrđen je u njegovu prilogu III. U tom smislu iz članka 1. stavka 1. tog priloga proizlazi da obavijest o natječaju sastavlja tijelo za imenovanje i da se u njoj, među ostalim, navode vrsta natječaja i načini odabira, vrsta poslova i zadaća koje podrazumijeva slobodno radno mjesto, diplome ili razina iskustva koji se traže za to mjesto, rok za podnošenje prijave kao i eventualni drugi uvjeti poput razine poznavanja jezika potrebne s obzirom na posebnu narav određenog slobodnog radnog mjesta. Osim toga, navedeni prilog III. sadržava odredbe o objavljivanju obavijesti o natječaju, obrascima za prijavu, sastavu i radu povjerenstva, kao i uvjete pod kojima institucije Unije mogu EPSO-u povjeriti zadaće vezane uz postupke odabira.
- 50 Iz toga slijedi da je organizacija natječaja uređena obaviješću čiji bitni elementi moraju biti propisani u skladu s odredbama Priloga III. Pravilniku o osoblju. U tim okolnostima obavijest o natječaju donosi, kao što je to Opći sud naveo u točki 66. pobijane presude, „pravni okvir” posebnog natječaja u skladu

s ciljem koji je utvrdilo tijelo za imenovanje, pri čemu taj okvir uređuje „natječajni postupak o kojemu je riječ, od trenutka objave predmetne obavijesti do objave popisa uspješnih kandidata koji sadržava imena uspješnih kandidata predmetnog natječaja”.

- 51 Stoga, s obzirom na to da sporne obavijesti o natječaju određuju takav pravni okvir, one proizvode obvezujuće pravne učinke u smislu sudske prakse navedene u točki 44. ove presude.
- 52 Tu ocjenu pravne prirode obavijesti o natječaju u ovom slučaju potkrepljuje tekst općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje, koje donosi EPSO, kao i tekst samih spornih obavijesti o natječaju.
- 53 U tom pogledu s jedne strane iz pravila na prvoj stranici tih općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje proizlazi da su ona „sastavni dio obavijesti o natječaju i zajedno s njom čine obvezujući okvir natječajnog postupka”. Kad je riječ o poznavanju jezika koje se zahtijeva od kandidata u skladu s tim općim odredbama, pojašnjava se, među ostalim, u točkama 1.3 i 2.1.4 tih obavijesti, da je izbor jezika 2 natječaja kao i onog prijave, „osim ako je u obavijesti o natječaju navedeno drugačije”, ograničen na engleski, francuski i njemački jezik. S druge strane, uvodni dio spornih obavijesti o natječaju pojašnjava, upućujući na navedene opće odredbe, da „te odredbe, koje su sastavni dio obavijesti o natječaju, pomažu shvatiti pravila koja se odnose na postupak i načine prijave”.
- 54 Budući da su opće odredbe koje se primjenjuju na otvorene natječaje, u skladu s njihovim tekstom, obvezujući okvir natječajnog postupka samo u kombinaciji s „obaviješću”, njima se ne uređuje, samima po sebi, natječajni postupak na koji se odnose sporne obavijesti o natječaju. Stoga, iako su navedene opće odredbe „sastavni dio obavijesti o natječaju” i mogu se, naravno, uzeti u obzir u tom pogledu prilikom analize obavijesti o natječaju, one ne mogu same po sebi uspostaviti pravni okvir natječaja, poput onih na koje se odnose sporne obavijesti o natječaju.
- 55 Slijedom toga, Opći je sud u točki 70. pobijane presude pravilno presudio da sporne obavijesti o natječaju nisu potvrđujući akti ili posve provedbeni akti općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje, nego akti koji podrazumijevaju „obvezujuće pravne učinke u pogledu jezičnih pravila predmetnih natječaja”.
- 56 U tim okolnostima i s obzirom na to da je Opći sud mogao izvući taj zaključak na temelju samog ispitivanja tih spornih obavijesti o natječaju, ne može se smatrati da je povrijedio svoju obvezu obrazlaganja zato što nije, prilikom analize pravne prirode tih obavijesti, usporedio njihov sadržaj s onim općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje.
- 57 Osim toga, što se tiče utvrđenja iz točaka 68. i 69. pobijane presude, njih je Opći sud naveo dodatno, u slučaju da se sporne obavijesti o natječaju trebalo smatrati potvrđujućim aktima ili posve provedbenim aktima općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje. Međutim, s obzirom na utvrđenje iz točke 55. ove presude, ta razmatranja ne mogu, čak i ako se pretpostavi da sadržavaju pogreške, dovesti do ukidanja pobijane presude. Argumenti izneseni protiv tih razmatranja stoga su bespredmetni (vidjeti u tom smislu presudu od 24. listopada 2013., Kone i dr./Komisija, C-510/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:696, t. 69. kao i navedenu sudsku praksu).
- 58 U tim okolnostima valja odbiti četvrti dio prvog žalbenog razloga.

– Prvi, drugi i treći dio prvog žalbenog razloga, koji se temelje na pogrešnom tumačenju pravne prirode općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje

- 59 Prvi, drugi i treći dio prvog žalbenog razloga odnose se na točke 45. do 59. pobijane presude, u vezi s pravnom prirodom općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje. Međutim, iz samog teksta točke 59. pobijane presude proizlazi da je Opći sud razmatranja iz navedenih točaka iznio samo kao uvodna kako bi zatim mogao donijeti odluku o dopuštenosti tužbi koje su mu podnesene.

- 60 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 58. svojeg mišljenja, s obzirom na to da sporne obavijesti o natječaju proizvode obvezujuće pravne učinke i da ih se stoga može pobijati bez obzira na pravnu vrijednost koja se dodijeli općim odredbama primjenjivima na otvorene natječeaje, ispitivanje njihove pravne prirode nije bilo nužno za ocjenu dopuštenosti tužbi podnesenih Općem sudu.
- 61 Iz toga slijedi da su argumenti izneseni u prvom, drugom i trećem dijelu prvog žalbenog razloga usmjereni protiv dodatnog obrazloženja pobijane presude i da ne mogu, kao takvi, dovesti do njezina ukidanja. Moraju se, dakle, odbiti kao bespredmetni (vidjeti u tom smislu presudu od 24. listopada 2013., Kone i dr./Komisija, C-510/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:696, t. 69. kao i navedenu sudsku praksu).
- 62 Slijedom toga, prvi žalbeni razlog valja odbiti kao djelomično neosnovan i kao djelomično nedopušten.

Drugi žalbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 1.d Pravilnika o osoblju i obveze obrazlaganja

Prvi dio drugog žalbenog razloga, koji se temelji na pogrešnom tumačenju članka 1.d Pravilnika o osoblju

– Argumentacija stranaka

- 63 Komisija tvrdi da je u točki 91. pobijane presude Opći sud pogrešno protumačio članak 1.d Pravilnika o osoblju i presudu od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), time što je presudio da iz te presude proizlazi da je „ograničenje izbora drugog jezika za kandidate na natječaju na ograničeni broj jezika, pri čemu su isključeni ostali službeni jezici, diskriminacija na temelju jezika”. U tom pogledu Opći je sud također počinio pogrešku koja se tiče prava ocijenivši, u točki 92. pobijane presude, da članak 1.d Pravilnika o osoblju „zabranjuje” diskriminaciju na temelju jezika, iako se tom odredbom dopušta opravdavanje različitog postupanja, osobito zbog razloga koji se odnose na interes službe.
- 64 Talijanska Republika osporava tu argumentaciju.

– Ocjena Suda

- 65 Opći je sud u točki 91. pobijane presude utvrdio, osobito na osnovi Pravilnika o osoblju kao i presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), da je „ograničenje izbora drugog jezika za kandidate na natječaju na manji broj jezika, pri čemu su isključeni ostali službeni jezici, diskriminacija na temelju jezika”. U tom je smislu Opći sud naveo da su „takvom odredbom određeni mogući kandidati, naime oni koji imaju zadovoljavajuće poznavanje najmanje jednog od određenih jezika, stavljeni u povoljniji položaj jer mogu sudjelovati u natječaju i tako se zaposliti kao dužnosnici ili članovi osoblja Unije, dok su drugi kandidati, koji nemaju takvo poznavanje, isključeni”. Nadalje, Opći je sud u točki 92. pobijane presude smatrao da se argument koji je iznijela Komisija o tome da u ovom slučaju nema diskriminacije na temelju državljanstva treba odbiti kao bespredmetan jer člankom 1.d Pravilnika o osoblju nije zabranjena samo diskriminacija na temelju državljanstva, nego i diskriminacija na temelju jezika.
- 66 S obzirom na te elemente, valja s jedne strane podsjetiti da, kao što je to Sud naveo u točki 82. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), u skladu s člankom 1.d stavkom 1. Pravilnika o osoblju, „[p]ri primjeni ovog Pravilnika o osoblju zabranjuje se svaka

diskriminacija, kao što je diskriminacija na osnovi [...] jezika [...]” i, s druge strane, da stavak 6. tog članka predviđa mogućnost da se pod određenim uvjetima odstupi od zabrane iz njegova prvog stavka.

- 67 Suprotno onomu što tvrdi Komisija, Opći sud očito nije namjeravao u točki 91. pobijane presude isključiti mogućnost opravdanja, pod određenim uvjetima, ograničenja uporabe službenih jezika na temelju članka 1.d stavka 6. Pravilnika o osoblju. Naime, u navedenoj točki 91., prije nego što je utvrdio da je „ograničenje izbora drugog jezika za kandidate na natječaju na manji broj jezika, pri čemu su isključeni ostali službeni jezici, diskriminacija na temelju jezika”, Opći je sud u točki 88. te presude podsjetio da „članak 1.d Pravilnika [o osoblju] dopušta ograničenja” uporabe službenih jezika, osobito u interesu službe.
- 68 Isto tako, Opći je sud u točki 92. pobijane presude pravilno smatrao da se člankom 1.d Pravilnika o osoblju ne zabranjuje samo diskriminacija na temelju državljanstva, nego i svaka diskriminacija na osnovi jezika.
- 69 U tim okolnostima prvi dio drugog žalbenog razloga treba odbiti.

Drugi dio drugog žalbenog razloga, koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava i nedostatku u obrazloženju koje je Opći sud dao prilikom ocjene obrazloženja spornih obavijesti o natječaju

– Argumentacija stranaka

- 70 Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je presudio da su sporne obavijesti o natječaju bile nedovoljno obrazložene jer je u točkama 98. do 104. pobijane presude propustio ispitati jesu li opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje sadržavale dostatno obrazloženje kojim se može opravdati ograničenje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački jezik. On je također povrijedio svoju obvezu obrazlaganja time što je propustio ispitati predstavljaju li navedene opće odredbe druge akte, poput priopćenja koja određuju kriterije ograničenja izbora jezika kao drugog jezika za sudjelovanje u natječaju, u smislu točke 91. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752).
- 71 Talijanska Republika osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 72 U točki 103. pobijane presude Opći je sud smatrao da je pravni okvir predmetnih natječaja utvrđen spornim obavijestima o natječaju, a ne općim odredbama primjenjivima na otvorene natječaje i općim smjernicama o uporabi jezika koje su im priložene, unatoč činjenici da navedene obavijesti upućuju na potonja pravila. U toj je točki također smatrao da te obavijesti uspostavljaju autonomna pravila za te natječaje, uključujući jezična pravila koja se na njih primjenjuju. Stoga je u točki 104. te presude odlučio ispitati obrazloženje koje je EPSO iznio u spornim obavijestima o natječaju u svrhu opravdanja ograničenja izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački.
- 73 Točno je, kao što je to utvrđeno u točki 51. ove presude, da sporne obavijesti o natječaju proizvode obvezujuće pravne učinke i da su, dakle, činile pravni okvir predmetnih natječaja. Međutim, budući da su opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje „sastavni dio” navedenih obavijesti, Opći je sud morao ocijeniti osnovanost razloga koje je EPSO iznio u svrhu opravdanja predmetnih jezičnih zahtjeva, ne samo u pogledu razloga navedenih u spornim obavijestima o natječaju nego i u pogledu onih sadržanih u navedenim općim odredbama.

- 74 Komisijin argument prema kojem je Opći sud ograničio svoju analizu na sadržaj spornih obavijesti o natječaju nije osnovan jer je Opći sud također ispitao, kao što to proizlazi iz točaka 115. do 117. pobijane presude, u tom pogledu relevantne razloge koji se nalaze u općim odredbama primjenjivima na otvorene natječaje kao i u općim smjernicama o uporabi jezika, kao „sastavnom dijelu” spornih obavijesti o natječaju.
- 75 Nadalje, što se tiče Komisijina argumenta prema kojem je Opći sud „povrijedio obvezu obrazlaganja time što je propustio ispitati jesu li opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje priopćenja ili drugi akti, u smislu točke 91. presude [od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752)]”, dovoljno je utvrditi da je Opći sud, osobito u točkama 58. i 69. pobijane presude, podsjetio da „opće odredbe [...] treba tumačiti kao [...] priopćenja, u smislu točke 91. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752)”. Stoga taj argument treba odbiti.
- 76 Slijedom toga, valja odbiti drugi dio drugog žalbenog razloga i kao neosnovan odbiti drugi žalbeni razlog u cijelosti.

Treći žalbeni razlog, koji se odnosi na ograničenje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački jezik

Prvi dio trećeg žalbenog razloga, koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava i povredi obveze obrazlaganja u tumačenju članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju

– Argumentacija stranaka

- 77 Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava u tumačenju članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju zato što je u točki 106. pobijane presude smatrao da razlika u postupanju na temelju jezika ne može olakšati zapošljavanje najsposobnijih, najučinkovitijih i najčasnijih dužnosnika, u smislu članka 27. prvog stavka navedenog Pravilnika, jer su te kvalitete, prema njemu, očito neovisne o kandidatovu poznavanju jezika. Komisija smatra da je poznavanje jezika kompetencija potrebna u smislu potonje odredbe.
- 78 Talijanska Republika osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 79 Opći je sud u točki 105. pobijane presude izložio Komisijin argument prema kojem bi se, kada institucije Unije utvrđuju jezične potrebe svojih službi, načelo nediskriminacije prekršilo samo u slučaju proizvoljnih izbora ili izbora koji su očito neprimjereni u odnosu na ciljeve zapošljavanja „kandidata koji su sposobni odmah početi raditi” i „najsposobnijih, najučinkovitijih i najčasnijih dužnosnika, u smislu članka 27. prvog stavka Pravilnika o osoblju”. Međutim, Opći je sud u točki 106. te presude smatrao da samo prvi od tih ciljeva može, eventualno, opravdati različito postupanje na temelju jezika, dok drugi to ne može jer sposobnosti iz članka 27. prvog stavka Pravilnika o osoblju ne ovise o kandidatovu poznavanju jezika.
- 80 U tom pogledu valja, s jedne strane, utvrditi da članak 27. prvi stavak Pravilnika o osoblju navodi cilj prema kojem se mora nastojati zaposliti „najsposobnije, najučinkovitije i najčasnije dužnosnike”. S druge strane, u njegovu članku 28. navedeni su uvjeti za njihovo imenovanje, među kojima se, osobito, nalazi uvjet državljanstva jedne od država članica, uvjet da uživaju građanska prava, da su ispunili sve zakonske obveze u pogledu vojne službe, dokaz o prikladnosti, da su prošli natječaj, da su fizički sposobni i da imaju potrebno poznavanje jezika.

- 81 Međutim, budući da je Sud u točki 94. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), već presudio da se cilj zapošljavanja „najsposobnij[ih], najučinkovitij[ih] i najčasnij[ih]” dužnosnika, u smislu članka 27. prvog stavka Pravilnika o osoblju, može bolje ostvariti „ako kandidati mogu polagati selekcijske testove na materinjem jeziku ili na drugom jeziku za koji smatraju da ga najbolje znaju”, on je time priznao da je poznavanje jezika, načelno, neovisno o sposobnostima iz tog članka.
- 82 Stoga, iako poznavanje jezika kandidata može ili mora biti ocijenjeno tijekom natječajnog postupka, kako bi se institucije osigurale da navedeni kandidat ima potrebna znanja iz članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju, cilj je te ocjene neovisan o cilju utvrđivanja „najsposobnij[ih], najučinkovitij[ih] i najčasnij[ih]” dužnosnika, u smislu članka 27. prvog stavka Pravilnika o osoblju. Iz toga slijedi da se poznavanje jezika iz članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju ne može izjednačiti sa „sposobnostima” u smislu njegovog članka 27. prvog stavka.
- 83 U tim okolnostima Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 106. pobijane presude presudio da su sposobnosti koje imaju „najsposobnij[i], najučinkovitij[i] i najčasnij[i] dužnosnici” „neovisne o poznavanju jezika” kandidata. Iz toga također slijedi da nije povrijedio svoju obvezu obrazlaganja kada nije ispitao ograničenje izbora jezika 2 natječaja na samo engleski, francuski i njemački jezik, koje se nalazilo u spornim obavijestima o natječaju, s obzirom na cilj zapošljavanja dužnosnika koji su najsposobniji, najučinkovitiji i najčasniji, u smislu članka 27. prvog stavka Pravilnika o osoblju.
- 84 Stoga valja odbiti prvi dio trećeg žalbenog razloga.

Drugi dio trećeg žalbenog razloga, koji se temelji na pogrešnom određivanju intenziteta primjenjivog sudskog nadzora i pogrešnom tumačenju općih smjernica o uporabi jezika

– Argumentacija stranaka

- 85 Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 107. do 117. pobijane presude proveo nadzor zakonitosti spornih obavijesti o natječaju ne uzimajući u obzir EPSO-ovu široku diskrecijsku ovlast za utvrđivanje kriterija u pogledu jezičnih sposobnosti koje se zahtijevaju od kandidata. Iako je Sud u točki 90. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), zahtijevao donošenje „jasnih, objektivnih i predvidljivih kriterija” koji bi mogli objektivno opravdati ograničenje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački jezik, Opći je sud pogrešno zahtijevao da EPSO dostavi detaljno obrazloženje s „konkretnim dokazima” o razlozima za ograničenje tog izbora. U svakom slučaju, detaljno obrazloženje iz općih smjernica o uporabi jezika i spornih obavijesti o natječaju sadržava takve kriterije.
- 86 Talijanska Republika osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 87 U točkama 107. do 109. pobijane presude Opći je sud istaknuo da, ne dovodeći u pitanje široku diskrecijsku ovlast kojom raspolažu Unijine institucije „u pogledu stvaranja radnog mjesta dužnosnika ili člana osoblja, u pogledu izbora dužnosnika ili člana osoblja radi popunjavanja stvorenog radnog mjesta i u pogledu prirode radnog odnosa koji ih povezuje s članom osoblja”, navedene institucije moraju osigurati poštovanje relevantnih odredaba, uključujući članka 1.d Pravilnika o osoblju. Također je pojasnio da je na sudu Unije da po potrebi provjeri jesu li eventualni zahtjevi u vezi s posebnim poznavanjem jezika kandidata na natječaju objektivno opravdani i proporcionalni stvarnim potrebama službe.

- 88 U tom pogledu valja, kao prvo, podsjetiti da prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda Unijine institucije imaju široku diskrecijsku ovlast u organizaciji svojih službi i, posebno, u pogledu utvrđivanja kriterija za sposobnosti koje zahtijevaju slobodna radna mjesta i, ovisno o tim kriterijima i interesu službe, uvjeta i načina organizacije natječaja (vidjeti u tom smislu presude od 16. listopada 1975., Deboeck/Komisija, 90/74, EU:C:1975:128, t. 29.; od 9. veljače 1984., Fabius/Komisija, 39/83, EU:C:1984:52, t. 7. i od 9. listopada 2008., Chetcuti/Komisija, C-16/07 P, EU:C:2008:549, t. 76.). Tako institucije, kao i EPSO, u slučaju kada potonji izvršava ovlasti koje su mu navedene institucije dodijelile, moraju moći odrediti, u skladu sa svojim potrebama, sposobnosti koje treba zahtijevati od kandidata koji sudjeluju u natječajima kako bi korisno i razumno organizirale svoje službe.
- 89 Međutim, kao što je to navedeno u točki 66. ove presude, institucije pri primjeni Pravilnika o osoblju moraju paziti na poštovanje njegova članka 1.d, koji zabranjuje svaku diskriminaciju na temelju jezika. Iako stavak 6. navedenog članka predviđa mogućnost ograničenja te zabrane, to je moguće samo pod uvjetom da se ona temelje na „objektivnim i opravdanim razlozima” i da su usmjerena na „opravdane ciljeve od općeg interesa u okviru kadrovske politike”.
- 90 Stoga je široka diskrecijska ovlast koju Unijine institucije imaju u pogledu organizacije svojih službi, kao i EPSO u skladu s uvjetima navedenima u točki 88. ove presude, nužno uređena člankom 1.d Pravilnika o osoblju, tako da se razlike u postupanju na temelju jezika koje proizlaze iz ograničenja u pogledu jezičnih pravila natječaja kojim se ograničava broj službenih jezika mogu dopustiti samo ako je takvo ograničenje objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe (vidjeti u tom smislu presudu od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752, t. 88.). U tim je okolnostima Opći sud u točki 107. pobijane presude pravilno ocijenio da diskrecijska ovlast koju EPSO ima ne oslobađa obveze poštovanja, među ostalim, članka 1.d Pravilnika o osoblju.
- 91 Što se tiče, kao drugo, sudskog nadzora koji Opći sud mora provesti nad razlikom u postupanju na temelju jezika, poput one koja proizlazi iz ograničenja izbora jezika 2 natječaja na manji broj službenih jezika Unije, valja podsjetiti da se, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u prethodnoj točki ove presude, takvo ograničenje načelno može opravdati na temelju interesa službe, pod uvjetom da je taj interes objektivno opravdan i da je zahtijevana razina poznavanja jezika proporcionalna stvarnim potrebama službe. Osim toga, iz te sudske prakse proizlazi da se pravila koja ograničavaju izbor jezika 2 natječaja moraju temeljiti na „jasnim, objektivnim i predvidljivim” kriterijima (vidjeti u tom smislu presudu od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752, t. 88. i 90.).
- 92 Budući da zakonitost ograničenja izbora jezika 2 natječaja tako ovisi, u skladu s člankom 1.d Pravilnika o osoblju, o njegovoj opravdanosti i proporcionalnosti i da se to, prema sudskoj praksi Suda, mora temeljiti na jasnim, objektivnim i predvidljivim kriterijima, Opći je sud u točkama 108. i 109. pobijane presude pravilno presudio da su sudovi Unije ovlašteni nadzirati je li ograničenje izbora jezika 2 natječaja objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe.
- 93 Nadalje, što se tiče argumenta prema kojem je Opći sud, osobito u točki 113. pobijane presude, pogrešno zahtijevao „konkretne dokaze” radi dopune obrazloženja spornih obavijesti o natječaju u vezi s ograničenjem izbora jezika 2 natječaja, valja pojasniti da je na instituciji koja je uvela razliku u postupanju na temelju jezika da dokaže da je onda doista prikladna za odgovaranje na stvarne potrebe u pogledu funkcija koje će zaposlene osobe morati obavljati. Osim toga, svi uvjeti koji se odnose na posebna poznavanja jezika moraju biti proporcionalni tom interesu i temeljiti se na jasnim, objektivnim i predvidljivim kriterijima kako bi se kandidatima omogućilo da razumiju razloge za takve uvjete, a sudovima Unije da nadziru njihovu zakonitost (vidjeti današnju presudu Španjolska/Parlament, C-377/16, t. 69.).
- 94 Stoga, kako bi Opći sud mogao provjeriti jesu li pravila kojima se uređuje predmetni natječaj u skladu s člankom 1.d Pravilnika o osoblju, on mora provesti *in concreto* ispitivanje navedenih pravila i posebnih predmetnih okolnosti. Naime, samo je na temelju takvog ispitivanja moguće utvrditi poznavanje jezika

koje institucije, u slučaju posebnih funkcija, mogu objektivno zahtijevati u interesu službe i je li stoga ograničenje izbora jezika koji se mogu koristiti u sudjelovanju na natječaju objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe.

- 95 U tim je okolnostima Opći sud, osobito u točki 113. pobijane presude, pravilno ispitao jesu li sporne obavijesti o natječaju, opće odredbe primjenjive na otvorene natječaje ili dokazi koje je Komisija podnijela sadržavali „konkretne dokaze” na temelju kojih se moglo objektivno utvrditi postojanje interesa službe koji bi u ovom slučaju mogao opravdati ograničenje izbora jezika 2 natječaja.
- 96 Kao treće, budući da Komisija tvrdi da je detaljno obrazloženje iz općih smjernica o uporabi jezika i u spornim obavijestima o natječaju u svakom slučaju „očito” sadržavalo jasne, objektivne i predvidljive kriterije koji opravdavaju ograničavanje jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački, važno je, s jedne strane, istaknuti da takav argument nije potkrijepljen dokazima pa ga se ne može prihvatiti.
- 97 S druge strane, u dijelu u kojem Komisija takvim argumentom želi dovesti u pitanju analizu koju je u točkama 110. do 117. pobijane presude proveo Opći sud u pogledu sadržaja općih odredaba primjenjivih na otvorene natječaje, uključujući onog općih smjernica o uporabi jezika, kao i spornih obavijesti o natječaju te Komisijinih podnesaka koje je primio, valja podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, iz članka 256. UFEU-a kao i iz članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije proizlazi da je žalba ograničena na pitanja prava. Stoga je Opći sud jedini nadležan utvrditi i ocijeniti relevantne činjenice. Ocjena tih činjenica, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, nije dakle pravno pitanje koje je kao takvo podložno nadzoru Suda u okviru postupka povodom žalbe (presuda od 8. studenoga 2016., BSH/EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, t. 50.). Međutim, Komisija nije istaknula takvo iskrivljavanje.
- 98 S obzirom na prethodno navedeno, drugi dio trećeg žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.

Treći dio trećeg žalbenog razloga, koji se temelji na pogreškama koje se tiču prava koje je počinio Opći sud izvršavajući svoj sudski nadzor

– Argumentacija stranaka

- 99 Komisija tvrdi da je Opći sud prekoračio granice svojeg sudskog nadzora i da je u točkama 120. do 144. pobijane presude te, osobito, u točkama 129. do 131., 139., 140., 142. i 146. vlastitom ocjenom zamijenio ocjenu uprave. Prema njezinu mišljenju, Opći je sud samo morao utvrditi jesu li EPSO-ove ocjene koje se odnose na ograničavanje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački jezik proizvoljne ili očito neprikladne, s obzirom na to da određivanje kadrovske politike i kriterija o sposobnosti kandidata na natječaju podrazumijeva složene ocjene koje mogu biti predmetom samo ograničenog sudskog nadzora zbog mogućih očitih pogrešaka u ocjeni.
- 100 Talijanska Republika osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 101 U točkama 118. do 146. pobijane presude Opći je sud odbio jedan za drugim argumente Komisije, koja je tvrdila, kao prvo, da su tri jezika na koja je jezik 2 natječaja bio ograničen u spornim obavijestima o natječaju glavni jezici vijećanja u institucijama Unije, kao drugo, da se gotovo svi Komisijini prijevodi provode na tim trima jezicima, kao treće, da su to jezici koje Komisijini dužnosnici i članovi osoblja najviše govore i, kao četvrto, da su ti jezici oni koji se najviše uče i govore kao strani jezici u državama članicama Unije.

- 102 Budući da Komisija tvrdi da je Opći sud EPSO-ovu ocjenu pogrešno zamijenio vlastitom, valja podsjetiti da, kao što je to istaknuto u točkama 89. i 90. ove presude, ako EPSO utvrdi jezične zahtjeve natječaja, njegova je diskrecijska ovlast, poput one institucija koje mu povjeravaju svoje zadaće, uređena zahtjevima iz članka 1.d Pravilnika o osoblju, prema kojima svaka razlika u postupanju na temelju jezika mora biti objektivno opravdana i proporcionalna stvarnim potrebama službe.
- 103 Dakako, iz načela navedenih u točki 88. ove presude proizlazi da Opći sud ne može EPSO-ovu ocjenu u pogledu određivanja kadrovske politike i kriterije o sposobnosti koju, u interesu službe, treba zahtijevati od kandidata na natječaju zamijeniti svojom. Međutim, kao što je to izneseno u točkama 91. do 94. ove presude, ipak je na Općem sudu da izvršava nadzor činjenica i prava nad odabirom koji je EPSO učinio u tom području kako bi se osiguralo da svako različito postupanje na temelju jezika između kandidata na natječaju, u skladu s člankom 1.d Pravilnika o osoblju, bude objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe i da se te odluke temelje na jasnim, objektivnim i predvidljivim kriterijima.
- 104 Naime, kao što je Sud već presudio, čak i kod složenih ocjena sud Unije mora provjeriti ne samo materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata, njihovu pouzdanost i dosljednost, nego mora provjeriti i jesu li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te mogu li se njima poduprijeti zaključci koji su na temelju njih izvedeni (vidjeti u tom smislu presude od 15. veljače 2005., Komisija/Tetra Laval, C-12/03 P, EU:C:2005:87, t. 39.; od 8. prosinca 2011., Chalkor/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, t. 54., kao i od 6. studenoga 2012., Otis i dr., C-199/11, EU:C:2012:684, t. 59.).
- 105 Kako bi se ispitalo je li Opći sud u pobijanoj presudi EPSO-ovu ocjenu zamijenio svojom i time prekoračio granice svojeg sudskog nadzora valja, kao prvo, ispitati točke 120. do 126., 132. do 138. i 141. do 144. pobijane presude u kojima se nalaze razlozi koje Opći sud navodi kao glavne.
- 106 Razlozima koji se nalaze u točkama 120. do 122. pobijane presude, Opći sud je najprije odbio Komisijinu tvrdnju prema kojoj su engleski, francuski i njemački glavni jezici vijećanja u institucijama Unije, tvrdeći da je „nejasna i općenita”. U tom je pogledu osobito smatrao da tu tvrdnju ne potkrepljuju ni jezična pravila Suda Europske unije ni ona Europskog parlamenta. Dodao je, u biti, da se, čak i pod pretpostavkom da je ta tvrdnja točna, ne može pretpostaviti, bez dodatnog objašnjenja, da novozaposleni dužnosnik koji ne zna nijedan od jezika vijećanja ne može odmah početi raditi. Zatim, u točkama 123. do 126. te presude Opći je sud odbio relevantnost statističkih podataka koje je Komisija iznijela u vezi s dokumentima koji se prevode u njezinoj Glavnoj upravi za prevođenje smatrajući, među ostalim, da oni nisu mogli poduprijeti zaključak prema kojem su ta tri jezika jezici koji se najčešće koriste u svim institucijama. Isto tako, u točkama 132. do 136. navedene presude Opći je sud odbio zaključke koje je Komisija donijela na temelju tablice koju je izradila, a u kojoj se navode jezici kojima se većinom služe njezini dužnosnici i članovi osoblja kao glavnim jezicima. On je, s jedne strane, smatrao da se ta tablica odnosi samo na osoblje Komisije i, s druge strane, da se ne može na temelju te informacije o glavnom jeziku dužnosnika i članova osoblja te institucije, ni u kojem slučaju, utvrditi omjer jezika koje oni znaju jer potonji mogu dovoljno poznavati barem još jedan jezik, kako to zahtijeva članak 28. točka (f) Pravilnika o osoblju. Naposljetku, što se tiče točaka 141. do 144. pobijane presude, Opći je sud odbio statističke podatke koje je Komisija iznijela, prema kojima su engleski, francuski i njemački strani jezici koji se najviše uče i govore u Europskoj uniji, zato što se ne može pretpostaviti da ti statistički podaci odražavaju poznavanje jezika dužnosnika Unije i da bi, u svakom slučaju, ta okolnost mogla biti relevantna samo ako Komisija dokaže da je predmetno ograničenje u interesu službe, a što nije bio slučaj.
- 107 Valja utvrditi da je u tim točkama Opći sud kritizirao okolnost da činjenični elementi koje je Komisija podnijela u prilog svojim argumentima ne mogu potkrijepiti zaključke koji su iz njih izvedeni. U tim okolnostima Opći je sud samo ocijenio relevantnost i dosljednost obrazloženja i dokaza koje je ta institucija dostavila. Prema tome, ne može mu se prigovoriti da je, u tom kontekstu, EPSO-ovu ocjenu zamijenio svojom.

- 108 Osim toga, u dijelu u kojem Komisija u biti prigovara Općem sudu da se nije ograničio na nadzor očite pogreške u ocjenama koje je EPSO iznio, valja dodati da, s obzirom na točke 89., 90. i 102. ove presude, ništa ne opravdava takvo ograničenje u pogledu nadzora osnovanosti razloga koje je EPSO istaknuo u svrhu opravdavanja ograničenja izbora jezika 2 natječaja.
- 109 Što se tiče, kao drugo, Komisijinih argumenata kojima se želi utvrditi da je Opći sud prekoračio granice svojeg sudskog nadzora u točkama 127. do 131., kao i 139. i 140. pobijane presude kada je ocijenio da se, u svakom slučaju, ograničenje izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački jezik ne može opravdati jer su podaci koje je Komisija dostavila među ostalim pokazali znatan jaz između uporabe engleskog jezika u odnosu na francuski i, osobito, njemački, navedeni su argumenti usmjereni protiv točaka pobijane presude koje se odnose na dodatne razloge.
- 110 U tim okolnostima, čak i pod pretpostavkom da je Opći sud prekoračio granice svojeg sudskog nadzora prilikom ocjene izvršene u navedenim točkama, takva okolnost ne može, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 57. i 61. ove presude, ni u kojem slučaju dovesti do ukidanja pobijane presude. Posljedično, argumenti navedeni u točki 109. ove presude su bespredmetni.
- 111 Stoga valja odbiti treći dio trećeg žalbenog razloga kao djelomično neosnovan i djelomično bespredmetan.
- 112 S obzirom na prethodno navedeno, treći žalbeni razlog treba odbiti kao djelomično neosnovan, a djelomično bespredmetan.

Četvrti žalbeni razlog, koji se odnosi na ograničenje izbora jezika komunikacije između kandidata i EPSO-a na engleski, francuski i njemački jezik

Argumentacija stranaka

- 113 Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada se u točkama 183. do 185. pobijane presude oslonio na široko tumačenje točaka 68. i 69. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), kako bi utvrdio da se Uredba br. 1/58 u potpunosti primjenjuje na komunikaciju između kandidata na natječaju i EPSO-a. Prema Komisijinu mišljenju, navedene točke potonje presude odnose se samo na obvezu objavljivanja obavijesti o natječaju na svim službenim jezicima Unije. Iako je Sud utvrdio da kandidati na natječaju nisu „u potpunosti isključeni” iz područja primjene Uredbe br. 1/58, on je ipak smatrao da se na njih i dalje primjenjuje Pravilnik o osoblju. Stoga je Opći sud trebao priznati da članak 1.d Pravilnika o osoblju dopušta da se, prema potrebi, ograniče jezici koji se mogu upotrebljavati u komunikaciji u okviru natječaja.
- 114 Talijanska Republika osporava te argumente.

Ocjena Suda

- 115 Podsjetivši, u točki 183. pobijane presude, da je u prošlosti presudio da se Uredba br. 1/58 ne primjenjuje na odnose između, s jedne strane, Unijinih institucija i, s druge strane, njezinih dužnosnika i članova osoblja, kojima treba pridružiti kandidate za ta radna mjesta, Opći je sud svoje rasuđivanje nastavio na sljedeći način:

„184 Međutim, nakon presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), ta se razmatranja više ne mogu smatrati valjanima. Naime, Sud je presudio da u nedostatku posebnih odredbi propisa koje bi se primjenjivale na dužnosnike i članove osoblja te u nedostatku takvih odredbi u poslovnicima dotičnih institucija ne postoji tekst na temelju kojeg bi se moglo zaključiti da su odnosi između tih institucija te njihovih dužnosnika i članova osoblja u

potpunosti isključeni iz područja primjene Uredbe br. 1/[58]. Prema mišljenju Suda, to *a fortiori* vrijedi i za odnose između institucija i kandidata na vanjskom natječaju koji, načelno, nisu ni dužnosnici ni članovi osoblja (presuda od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, t. 68. i 69.).

- 185 U tom pogledu treba odbiti Komisijin argument [...] o irelevantnosti tog dijela presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), u pogledu zakonitosti ograničenja jezika komunikacije između kandidata i EPSO-a. Naime, u tom dijelu svoje presude Sud je ispitao primjenjivost Uredbe br. 1/[58] na kandidate na natječajima te je zaključio da se primjenjuje na njih. Taj je zaključak relevantan i za pitanje istaknuto šestim tužbenim razlogom koji je navela Talijanska Republika [o zakonitosti ograničenja jezika koji se mogu koristiti u komunikaciji između kandidata i EPSO-a].”
- 116 Smatrajući da se Uredbom br. 1/58 uređuje komunikacija između kandidata i EPSO-a, Opći je sud u točki 188. pobijane presude smatrao da sporne obavijesti o natječaju krše navedenu uredbu u dijelu u kojem predviđaju da kandidati s EPSO-om moraju komunicirati na jeziku koji odaberu između engleskog, francuskog i njemačkog jezika.
- 117 Valja podsjetiti da, s obzirom na to da se ovaj žalbeni razlog temelji na pogrešnom tumačenju presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), koje je dao Opći sud, obrazloženje iz te presude koje Sud slijedi ima dva dijela. Tako se, s jedne strane, točke 62. do 78. navedene presude odnose na ocjenu razloga koje je Talijanska Republika iznijela u pogledu činjenice da predmetne obavijesti o natječaju nisu objavljene u *Službenom listu Europske unije* na svim službenim jezicima Unije. S druge strane, u točkama 79. do 98. te presude, Sud je odlučivao o tužbenim razlozima koji se temelje na činjenici da su te obavijesti o natječaju zahtijevale da se kao jezik 2 natječaja, jezik komunikacije između kandidata i EPSO-a i jezik kojim se koristi u testiranjima u okviru natječaja mora odabrati engleski, francuski ili njemački.
- 118 Sud je, istina, u točkama 68. i 69. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), smatrao da se, u slučaju nepostojanja posebnih odredaba primjenjivih na dužnosnike i članove osoblja u poslovnici institucija na koje se odnose predmetne obavijesti o natječaju, na temelju nijednog propisa ne može zaključiti da su odnosi između tih institucija i njihovih dužnosnika i članova osoblja u potpunosti isključeni iz područja primjene Uredbe br. 1/58. Na temelju toga je smatrao da taj zaključak treba primijeniti, *a fortiori*, na odnose između institucija i kandidata na vanjskom natječaju.
- 119 Međutim, važno je istaknuti da, kao što to proizlazi iz točaka 62. do 78. navedene presude, Sud to pojašnjenje u vezi s područjem primjene Uredbe br. 1/58 u pogledu odnosa između institucija i kandidata na natječaju nije naveo u pogledu jezika komunikacije između EPSO-a i kandidata, nego u pogledu jezika objave obavijesti o natječaju. Tako je Sud, među ostalim u točki 71. te presude, presudio da su sporne obavijesti o natječaju u tom predmetu trebale biti u cijelosti objavljene u *Službenom listu Europske unije* na svim službenim jezicima Unije, u skladu s člankom 1. stavkom 2. Priloga III. Pravilniku o osoblju, u vezi s člankom 5. Uredbe br. 1/58.
- 120 S druge strane, u dijelu svojeg obrazloženja koji se odnosi na ocjenu zakonitosti ograničenja izbora jezika 2 natječaja na engleski, francuski i njemački i, osobito, uvjeta prema kojem su ta tri jezika jedini jezici komunikacije koji se prihvaćaju na temelju predmetnih obavijesti o natječaju, Sud je u točki 88. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), presudio da se, u okviru postupaka odabira osoblja Unije, razlike u postupanju u pogledu jezičnih pravila natječaja mogu dopustiti na temelju članka 1.d stavka 6. Pravilnika o osoblju samo ako su objektivno i razumno opravdane legitimnim ciljem u općem interesu u okviru kadrovske politike. Iz te točke stoga proizlazi da se, u okviru postupaka odabira osoblja Unije, institucijama ne mogu nametnuti obveze koje prekoračuju zahtjeve iz članka 1.d Pravilnika o osoblju.

- 121 U tim okolnostima, kao što je to utvrdio nezavisni odvjetnik u točki 124. svojeg mišljenja, s obzirom na to da je Sud o pitanju jezika za komunikaciju između kandidata natječaja i EPSO-a odlučivao samo u točkama 79. do 98. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), Opći sud u točkama 184. i 185. pobijane presude nije mogao iz točaka 68. i 69. navedene presude valjano izvesti zaključak da je Sud presudio da su jezici koji se mogu koristiti u toj komunikaciji utvrđeni na temelju članka 2. Uredbe br. 1/58.
- 122 Slijedom toga, pogrešno je rasuđivanje Općeg suda u točkama 184. do 188. pobijane presude, prema kojem, po analogiji, Uredba br. 1/58 u skladu s takvim rasuđivanjem uređuje, kao što je to utvrdio Sud u kontekstu objave obavijesti o natječaju, svako ograničenje službenih jezika za komunikaciju između EPSO-a i kandidata na natječaju.
- 123 Međutim, valja istaknuti da je u točkama 204. do 211. pobijane presude Opći sud u biti dodao da, u svakom slučaju, razlozi istaknuti kako bi se opravdao izbor jezika komunikacije ne mogu opravdati ograničenje izbora jezika komunikacije s EPSO-om, u skladu s člankom 1.d stavcima 1. i 6. Pravilnika o osoblju.
- 124 U tom pogledu, iako nije isključeno da interes službe može opravdati ograničenje izbora jezika 2 na natječaju na manji broj službenih jezika čije je poznavanje u Uniji najraširenije (vidjeti po analogiji presudu od 9. rujna 2003., Kik/OHIM, C-361/01 P, EU:C:2003:434, t. 94.), i to čak i u okviru otvorenih natječaja, poput onog na koji se odnosi „Obavijest o otvorenom natječaju – EPSO/AD/276/14 – Administratori (AD 5)”, takvo se ograničenje ipak nužno mora, s obzirom na posljedice navedene u točkama 92. i 93. ove presude, temeljiti na elementima koje objektivno mogu provjeriti i kandidati na natječaju i Unijine institucije te koji mogu opravdati zahtjeve u pogledu poznavanja jezika, koji pak moraju biti proporcionalni stvarnim potrebama službe.
- 125 Međutim, budući da obavijesti o natječajima ne predviđaju takve elemente na temelju kojih se može opravdati ograničenje izbora jezika komunikacije između kandidata i EPSO-a na tri jezika koji se odabire kao jezik 2 natječaja, te su obavijesti donesene protivno članku 1.d stavcima 1. i 6. Pravilnika o osoblju. Prema tome, Opći je sud u svakom slučaju trebao prihvatiti tužbu Talijanske Republike u dijelu u kojem se odnosi na to ograničenje.
- 126 U tim okolnostima, pogreška koja se tiče prava izložena u točki 122. ove presude kojom je pobijana presuda zahvaćena ne može potonju učiniti nevaljanom.
- 127 Prema tome, treba odbiti i četvrti žalbeni razlog, a obzirom na sva prethodna razmatranja i žalbu.

Troškovi

- 128 Sukladno članku 138. stavku 1. Poslovnika Suda, koji se primjenjuje na žalbeni postupak na temelju članka 184. stavka 1. istoga poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 129 Budući da je Talijanska Republika postavila zahtjev da se Komisiji naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, Komisiji valja naložiti snošenje troškova.
- 130 Članak 140. stavak 1. Poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. također primjenjuje na žalbeni postupak, predviđa da države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. U skladu s tom odredbom, valja odlučiti da će Kraljevina Španjolska snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Žalba se odbija.**
- 2. Europska komisija snosit će, osim vlastitih, i troškove Talijanske Republike.**
- 3. Kraljevina Španjolska snosi vlastite troškove.**

Potpisi